ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμὴ Φύλλου
5 λεπτὰ 5

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακὴ 30 Μαρτίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 26

Η ΣΑΝΙΔΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ ΕΛΛΑΣ

ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΔΗΜΟΚΟΠΟΥΝΤΕΣ

ΕΥΜΑΛΑΚΤΟΣ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, σὰν ξανθὸ κερὶ εὐμάλακτος. Ὅ,τι θέλεις τὸν κάνεις. Ὅπου θέλεις τὸν ὁδηγεῖς. Καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῦ μεγάλου Σολωμοῦ, τὸ ἀφιερωμένον στοὺς Ἑπτανησίους, ταιριάζει σ' ὅλους τοὺς Ρωμηοὺς, πέρα πέρα :

Δυστυχισμένε μου λαέ,
καλὲ κι' ἀγαπημένε,
πάντοτε εὐκολόπιστε
καὶ πάντα προδομένε.

Εὐκολόπιστος πάντοτε καὶ πάντα προδομένος ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Εὑρίσκει πάντοτε λαοπλάνους νὰ τοὺς πιστεύσῃ κ' εὑρίσκονται πάντοτε δημοκόποι νὰ τὸν ἐκμεταλλευθοῦν καὶ νὰ τὸν προδώσουν.

Ὁ λαὸς κατὰ τὸν πόλεμον κι' ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον—γιὰ νὰ ἔλθουμε εἰς πρόσφατα γεγονότα—ἔδειχνε τὴν γροθιά του ἀπειλητικὴ κατὰ τὸ μέρος τοῦ Παλατιοῦ. Ἔτσι τοῦ εἶπαν νὰ κάνῃ κ' ἔτσι ἔκανε. Ἐκεῖ τὸν ὡδηγοῦσαν οἱ δημοκόποι, γιὰ τὸ συμφέρο τους, κ' ἐκεῖ ἐτραβοῦσε κι' αὐτὸς μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Μετὰ τὴν ἀπόπειραν τοῦ Καρδίτση, ὁ λαὸς ἄκουσε τὴν καρδιά του, κατέβασε τὴν γροθιά του κ' ἔτρεχε πατεῖς με πατῶ σε στὶς Ἐκκλησίες νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Ὕψιστον διότι διεφύλαξε τὴν ζωὴν τοῦ Βασιλέως του.

Ποῦ εἶνε λοιπὸν τὸ περίφημον αὐτὸ δημοκοπικὸν περιβάλλον: Ἂν ὑπῆρχαν ἄνθρωποι εὐσυνείδητοι, ἀγαπῶντες τὸν τόπον κ' ἐργαζόμενοι γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ—ἂν ὑπῆρχαν ἄνθρωποι μορφώνοντες τὴν κοινὴν γνώμην—ὅπως εἶνε τὸ καθῆκον τοῦ ἀληθινοῦ δημοσιογράφου—καὶ ὄχι ἀκολουθοῦντας αὐτὴν τυφλῶς—ἂν ὑπῆρχαν δηλ. δημοσιογράφοι νὰ χτυπάνε τὶς στραβὲς ἰδέες τοῦ λαοῦ ἀλύπητα κι' ὄχι νὰ τὶς θαυμάζουν καὶ νὰ τὶς ἐνθαρρύνουν—δὲν θὰ τραβοῦσε ὁ λαὸς τὸν ἴσιον δρόμον, τὸν δρόμον τῆς Ἀληθείας, τὸν ὁποῖον τόσον λαχταρᾶει καὶ τὸν ὁποῖον μὲ τόσο πεῖσμα καὶ μὲ τόσην θηριωδίαν ἀγωνίζονται οἱ ἐπιτήδειοι νὰ τοῦ τὸν κρύβουν;

ΔΗΜΟΚΟΠΙΚΟΝ περιβάλλον δὲν ὑπάρχει. Δημοκοπικὸν περιβάλλον δημιουργεῖται. Καὶ δημιουργεῖται ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχουν συμφέρον νὰ τὸ δημιουργήσουν, διὰ τῆς ἀποτελματώσεως τῆς λαϊκῆς συνειδήσεως, ὅπως τὰ γουρούνια ἔχουν συμφέρον φυσικὸν νὰ ὑπάρχῃ κάποιος βοῦρκος γιὰ νὰ ζοῦν μέσα σ' αὐτόν.

Αὐτοὶ οἱ ἀποτελματωταὶ τῆς λαϊκῆς συνειδήσεως, αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι τὸ ἕνα πρωὶ φωνάζουν ὅτι ὁ Βασιλεὺς πρέπει νὰ ταξειδεύῃ στὴν Εὐρώπη μ' ἐμπορικὸ βαπόρι, καὶ τὸ ἄλλο πρωί, διότι ἐπαίχθη ἕνα δραμά τους στὸ Βασ. Θέατρον, τονίζουν παιάνας στὴν Αὐλὴν ἐπάνω στὸ μοτίβο τοῦ «λαοφιλοῦς ἡμῶν Ἄνακτος,»—αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐξωθοῦν τὸν Λαὸν εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς μωροπιστίας, ὁσάκις βλέπουν ὅλα τὰ ζητήματα τῆς ἡμέρας καλμάροντα κι' ἁρπάζουν τὸ προχειρότερον, τὸ ἀντιδυναστικὸν ζήτημα, γιὰ νὰ συγκρατήσουν τὴν κυκλοφορίαν τους—αὐτοὶ ποὺ ἐτάχθησαν νὰ φωτίζουν κ' ὄχι νὰ σκοτίζουν τὸν λαὸν—αὐτοὶ καὶ μόνον αὐτοὶ ἐδημιούργησαν ὅλα τὰνάποδα κι' ὅλα τὰντεθνικὰ κι' ὅλα τὰντιλαϊκὰ ζητήματα στὸν τόπον μας, ὄχι ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς, ἀλλ' ἐκ προμελέτης κ' ἐσκεμμένως, γνωρίζοντες τί πράττουν καὶ γνωρίζοντες ἀκόμη. καὶ νὰ ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τὰς πράξεις των.

ΠΑΡΤΕ τὸ ζήτημα τῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς προσφατώτερον. Ἕνας λόγιος διαπρεπής, θιασώτης ἔνθερμος τῆς ζωντανῆς γλώσσας, μετέφρασε τὸ Εὐαγγέλιον, ἀπὸ καθαρῶς φιλολογικοὺς λόγους ὁρμώμενος, γιὰ νὰποδείξῃ πῶς μὲ τὴν γλῶσσα τὴν ἀληθινή, τὴν γλῶσσα τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὁ λαός, ὅλα ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἐκφράσῃ κανεὶς καὶ τὰ ὑψηλότερα ἀκόμη νοήματα τῆς θρησκείας.

Οἱ φοιτηταὶ ἐξηγέρθησαν. Γιατί ἐξηγέρθησαν, δὲν θὰ τὸ ἀναλύσουμε βεβαίως τώρα ἐδῶ. Ἂς παραδεχθῶμεν πῶς ἐξεγέρθησαν κι' αὐτοὶ ἀπὸ ἀγνὴν ἀγάπην γιὰ τὴν γλῶσσαν τῶν προγόνων, τὴν ὁποίαν ἔβλεπαν προσβαλλομένην στὰ καίρια.

Ἦταν καιρὸς νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸ ἢ νὰ περιορισθῇ τοὐλάχιστον ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἂν ἤθελε ὁ Τύπος. Ἀλλ' ὁ Τύπος δὲν τὸ ἠθέλησε, δὲν τὸν ἐσύμφερε νὰ τὸ θελήσῃ. Κι' ἀντὶ νὰ σταματήσῃ μὲ τὸ σιδερένιο χέρι τῆς Λογικῆς τὰ πράγματα, τὰ ἔσπρωξε ὅσον ἠμπόρεσε περισσότερον, μὲ τὴν Ἐθνοκτόνον δημοκοπίαν.

Καὶ αὔξησε μὲν ἡ κυκλοφορία τῶν ἐφημερίδων τὰς ἡμέρας ἐκείνας καταπληκτικῶς, ἀλλὰ ἐδημιουργήθηκε ταυτοχρόνως καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Εὐαγγελίου—ἡ μεγαλειτέρα Ἐντροπὴ καὶ ὁ Ταρταρικώτερος ἀγών, τὸν ὁποῖον θὰ κληροδοτήσουμε στοὺς ἀπογόνους μας.

ΕΥΤΥΧΩΣ ὁ Ἀθηναϊκὸς τύπος—διότι αὐτὸς μᾶς ἐνδιαφέρει σήμερα—δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ δημοκόπους κ' ἐκμεταλλευτάς. Ὑπάρχουν κι' ἀγαθὰ στοιχεῖα μέσα σ' αὐτόν. Περισσότερα μάλιστα, πολὺ περισσότερα τἀγαθὰ, ἀπὸ τὰ κακά. Ὀκτὼ πρὸς δύο καὶ κάτι παραπάνω. Ἐννενῆντα ἐννιάμισυ τοῖς ἑκατὸν, ἂν θέλετε.

Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ; Τὸ μισὸ, πνίγει τὰ ἐννενῆντα ἐννιάμισυ τἀγαθά. Διότι τὰ τελευταῖα ἐνεργοῦν ἀρνητικῶς, διότι ἀπὸ τὰ τελευταῖα λείπει ἡ δύναμις τῆς ἀντιδράσεως.

Στὰς σκηνὰς τοῦ Εὐαγγελίου εἴμαστε πολλοὶ ποὺ ἐβλέπαμε τὸ ἀνάποδο. Ἀλλὰ κανένας δὲν ἐτολμοῦσε καὶ νὰ τὸ γράψῃ. Δὲν ἐφοβούμεθα μόνον γιὰ τὰ κεφάλια μας, ἀλλὰ μᾶς ἔδενε τὴν γλῶσσα καὶ ἡ τρομάρα τῆς ἀντιδημοτικότητος. Καὶ 'τραβούσαμε καὶ 'μεῖς μὲ τοὺς πολλοὺς καὶ 'κρατούσαμε σιγόντο στοὺς δημοκόπους.

Τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸ Παλάτι. Ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ θέλουν νὰ τὸ ὑπερασπισθοῦν, ὁσάκις ἀπὸ τοὺς δημοκόπους συναδέλφους των ὑβρίζεται, ἀποκαλύπτοντες, βροντοφωνοῦντες τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ δὲν τολμοῦν. Φοβοῦνται μὴ τοὺς ποῦν πουλημένους, τρέμουν μὴ τοὺς κατηγορήσουν πῶς παίρνουν παράδες ἀπὸ τὴν Αὐλήν.

Ἀδικαιολόγητος φόβος. Ἡ Αὐλὴ δυστυχῶς δὲν πληρώνει. Τὸ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ τὸ ὑπογραμμίζομεν: Ἡ Αὐλὴ δυστυχῶς δὲν πληρώνει. Ἐνῷ ἔπρεπε νὰ πληρώνῃ. Ἐνῷ εἶχε καθῆκον δύο τρεῖς ἐφημερίδες νὰ τὶς συντηρῇ αὐτή,—στὰ μυστικὰ πάντοτε, χωρὶς νὰ τὸ παίρνῃ εἴδησιν ὁ λαός—γιὰ νὰ μὴ φροντίζουν γιὰ τὴν κυκλοφορίαν τους, γιὰ νὰ ἠμποροῦν εἰς κάθε περίστασιν νὰ φωνάζουν τὴν ἀλήθειαν, νὰνοίγουν τὰ μάτια τοῦ λαοῦ, νὰ λὲν τὰ πράγματα τσεκουράτα, γιὰ νὰ ἠμποροῦν νὰ φέρνουν κατὰ τῆς δημοκοπίας τὴν ἀντίδρασιν, χωρὶς νὰ λογαριάζουν καθόλου τὸν μπαμπούλα τῆς ἀντιδημοτικότητος.

Ἀλλὰ ποιὸς δίνει πεντάρα καὶ ποιὸς ἐνδιαφέρεται γιὰ τέτοιες μικροδουλιές; Ποιὸς ἔννοιωσε, Μεγάλος ἢ μικρός, σ' αὐτὸν τὸν τόπον τὸ συμφέρον του: Καὶ ποιὸς ἐπόνεσε ποτὲ μὲ τὴν καρδιά του αὐτὸν τὸν τύπον;

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ : Τὸ συμπέρασμα.

SATIRICA

Κροῦε, ὦ ρυθμέ, τὰ κύμβαλα μὲ 'Ανατολίδας χέρια,
Μοῦ σκέπουν τὴ βαθύτερη μυστιά του ἡ φλεβαρίδες
Ὅπως ἡ ἀχτίδες τρέμοντας τὰ ξαναμμένα ἀστέρια,
Εἶσαι, ὦ ψυχή μου, ἀπ' τῆς κρυφὲς καὶ μυστικὲς Συλφίδες.

Τοῦ θροῦ ἡ πνοὴ ἡ ἀνάλαφρη τὴ φρίκη ἀργὰ ξεχύνει
Καὶ στὴ νυχτιὰ ποῦ ὀνείρατα γυρεύουν ν' ἀπλωθοῦνε
Μὲ ἡδονικοὺς οἱ Σάτυροι ρυθμοὺς ἀκολουθοῦνε
Τῶν τρυγονιῶν τὸ γογγυτό, στὴ νυχτικὴ γαλήνη.

Καὶ ὅλων τῶν χρόνων τὰ στοιχειὰ τὲ περιζώνουν γύρα
Τὰ σύμβολα ἀλαλάζοντας μὲ δάδες καὶ ἀχνοκέρια
Μὰ ἐσὺ σὰ φλέβα μυστικὴ στὴ γήινη μέσα Μοῖρα
Γλυστρᾷς καὶ ἀφίνεις ὑδεικνὰ τῶν σκελετῶν τὰ χέρια.

Μὰ ἐσὺ χορεύεις ἐλαυρὰ καὶ δὲν πατεῖς τὸ χῶμα,
Ὅθε διαβᾷς τὰ μαγικὰ τῆς νύχτας ξεδιαλύνεις
Καὶ τὴν κυρὰ γλυκοξυπνᾶς φιλῶντας τη στὸ στόμα,
Ὦ δίδυμη ἀδερφὴ τῆς γῆς καὶ κόρη τῆς γαλήνης.

Κροῦε, ὦ ρυθμὲ τὰ κύμβαλα μὲ 'Ανατολίδας χέρια
Μοῦ σκεπουν τὴ βαθύτερη μυστιά σου ἡ φλεβαρίδες
Ὅπως ἡ ἀχτίδες τρέμοντας τὰ ξαναμμένα ἀστέρια,
Εἶσαι ὦ ψυχή μου ἀπ' τῆς κρυφὲς καὶ μυστικὲς Συλφίδες!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Ἔργα καὶ Ἡμέραι

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ

«Ἀκούονται τινες λέγοντες: καὶ τί μᾶς μέλει περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος; Ποῖος ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀσκάλους ἐνδιαφέρεται εἰς αὐτό; Τοὺς τοιούτους νομίζομεν σφάλλοντας Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα εἶνε ζήτημα πολιτισμοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ζήτημα καθαρὸν Ἐθνικῆς προόδου... Ζήτημα ἐπιστήμης καὶ ζήτημα ἐλευθερίας... Ἡ καλλιέργεια τῆς δημώδους θὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων».

Με τέτοια λόγια ἄρχιζε καὶ μὲ τέτοιον νοῦ ἐξακολουθοῦσε κάποιο ἐμπνευσμένο ἄρθρο τῆς «Ἀκροπόλεως» ποῦ ἔφερεν ἐπιγραφὴν «Οἱ «Λογιώτατοι» καὶ φάνηκε στὸ φύλλο τῆς 4 τοῦ Ἀπρίλη, πρὶν δέκα χρόνων, τὸ 1893. Τίποτε ἀπὸ τότε δὲν ἄλλαξε, καὶ γιὰ πολὺν ἀκόμη καιρὸ δὲ θὰ λλάξῃ τίποτε. Καὶ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο τὰ πράγματα, στὴν ἐξωτερική τους ὄψη, ὅμοια θὰ στέκουν γιὰ πολὺ καιρό Τὸ μόνον ἄλλαγμα εἶνε πῶς ἀπὸ τότε ἀγάλια ἀγάλια καὶ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα κάποιος πυρετὸς γίνεται φανερώτερος ἀνάμεσα σ' ἐκείνους ποῦ, στοχαστικὰ ἢ ἀστοχαστα, φρονοῦν γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο Καὶ ὅσοι δείχνουν πῶς τὸ καταφρονοῦν, κ' ἐκεῖνοι κάπως πιὸ πολὺ στενοχωροῦνται, κάθε φορὰ ποῦ τὸ βρίσκουν ἐμπόδιο τοῦ δρόμου τους, κι' ἀναγκάζονται νὰ τὸ πηδήσουν. Τῆς γλωσσικῆς Ἰδέας καὶ πολέμιοι καὶ ὀπαδοὶ βρέθηκαν ἔξαφνα στὴ γραμμή. Οἱ πρῶτοι χτυποῦνε θυμωμένα μὲ τὰ ὅπλα ποῦ κρατοῦν στὰ χέρια τους· τίς πιὸ πολλὲς φορὲς μὲ ὅπλα σκουριασμένα περασμένης πολεμικῆς· τί πρὸς αὐτό; καθὼς πιστεύουν σε μιὰν ἀθανασία παρὰ φύσιν τῆς ἀρχαίας γλώσσας «ὡς γλώσσης», ἔτσι πιστεύουνε σὲ μια δύναμιν ὑπερφυσικὴν ὀλυμπια τοῦ ἄχρηστου πανάρχαιου ὅπλου ποῦ κραδαίν υν. Οἱ δεύτεροι, τῆς γλωσσικῆς ἰδέας οἱ πιστοὶ, ὅσο πιὸ σιγαλοὶ παρουσιάζονται, τόσο εἶνε ἀποφασιστικώτεροι οἱ στοῖχοι τους ὅσο πλέον ἀραιοὶ, τοσο στερεώτερο τὸβῆμά τους. Λάμπουν ἀπὸ νεότητα οἱ πανοπλίες τους Κἄποτε δέχονται σὰν οὐρανόσταλτη τὴν πολύτιμη βοήθεια κάποιων ἀκουσμένων σοφῶν, τῆς γλωσσικῆς ἀλήθειας μυσταγωγῶν, καθὼς εἶνε ὁ Κρ υμπάχερ· σοφῶν ποῦ ὁ λόγος τους εἶνε ἀποκάλυψις, καὶ ἡ γνώμη τους νόμος.

Ἄλλοτε πάλι μὲ συγκίνησιν, ὅμοια περίσσια, βλέπουν, ὅτι χωρὶς νὰ στέκωνται παράπλευρα μ' ἐκείνους στὴ γραμμὴ τοῦ πυρὸς, τὸ βῆμα τους τὸ σημειώνουν ταιριαστὰ μ' ἐκείνους καὶ ἀτάραχα καὶ παράμερα, καὶ ἀκολουθῶντας πάντα τὸ δικό τους δρόμο, ἐν τούτοις, ἄθελοι, σύμμαχοί τους δείχνονται τόσο πιὸ δυνατοὶ καὶ χρήσιμοι, ὅσο πιὸ συγκρατημένοι καὶ ἀπροσωπόλιπτοι, ἄνθρωποι ποῦ γιὰ τὴν ἀλήθεια ψάχνουν καὶ γιὰ τὸ φῶς λαχταροῦν, ταπεινοὶ καὶ ἀγνώριστοι καὶ γνωστικοὶ ὑπηρέτες τῶν καλῶν ἀγώνων, τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐργάτες, καθὼς εἶνε ὁ κύριος Σταματιάδης

Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος Σταματιάδης; Ἕνας σπουδασμένος νέος ποῦ διδάσκει στὴ Βιομηχανικὴν Ἀκαδημία τοῦ κ. Ρουσοπούλ υ. Καλὰ καλὰ τί ἐσπούδασε δὲν τὸ ξέρω, καὶ τί μάθημα παραδίδει στὴν Ἀκαδημία τοῦ κ. Ρουσοπούλου. Γνωρίζω πῶς εἶνε γεωπόνος, πῶς μὲ τὸ βιολὶ ποῦ παίζει τοὺς ρύθμιζει τοὺς στοχασμοὺς του, πῶς εἶνε μύστης τῆς Ἁρμονίας, πῶς εἶν' ἐμπειρογνώστης τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, πῶς ἔγραψε κάποια ἄρθρα στὴν «Ἑστία» γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἄρθρα ποῦ ξεχωρίζουν, ἀναλυτικὰ καθὼς εἶνε καὶ φωτιστικὰ καὶ καλοσυνθεμένα καὶ οὐσιαστικὰ μέσα σὲ ὅλα τὰ γεννημένα ἀπὸ τὸ ἴδιο θέμα, πῶς ἔγραψε κάποιο βιβλίο γιὰ τὰ κρασιὰ ποῦ τὸ διαλαλοῦν οἱ ἀρμόδιοι ὡς ἄριστο γιὰ τὸ εἶδός του, πῶς εἶν' ἕνας ἄνθρωπος θρεμμένος μὲ τὴ θετικὴ ἐπιστήμη, ἄνθρωπος ἑπομένως ποῦ τὴ σκέψη του γυρεύει νὰ τὴ στήσῃ ἀπάνου στὰ πράγματα, καὶ ὄχι νὰ τὴν πνίξῃ μέσα στὰ γράμματα. Τέτοιος ἄνθρωπος, μετρημένος καὶ γερὸς, λυτρωμένος ἀπὸ τὴν πρόληψη, μὲ μάτια ποῦ δὲν τὰ θολώσεν ὁ λογιωτατισμὸς, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ τὰντικρύσῃ ἀπὸ τὴ φωτεινή του ὄψη καὶ τὸ ζήτημα τὸ γλωσσικὸ, καὶ νὰ γίνῃ διαλαλητὴς τῆς γλωσσικῆς Ἰδέας, τώρα τελευταία, μπροστὰ στοὺς νέους τῆς Ἀκαδημίας, σὲ μερικὰ ἐλεύθερα μαθήματα, ποῦ ἔξω ἀπὸ τὸ σχολικὸ πρόγραμμα τοῦ καταστήματος, σὲ μιὰ αἴθουσα τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, προσφέρονται, καθὼς φαίνεται, στὰ παιδιὰ ποῦ σπουδάζουν ἐκεῖ, ἀπὸ τοὺς διδασκάλους των καὶ ἀπὸ ἄλλους λογίους, γιὰ νὰ τὰ κάμουν νὰ προσέξουν καὶ νὰγαπήσουν καὶ νὰ ἐξετάσουν κι' ἐκεῖνα κάποια σπουδαῖα προβλήματα μέσα στὴ διανοητικὴ καὶ στὴν πρακτική μας τὴ ζωὴ ἐδῶ πέρα

Εὐτύχησα ν' ἀκούσω τὸ πρῶτο μάθημα τοῦ κ. Σταματιάδη. Ἡ ὁμιλία του ὅλη σὰν ἕνα καθαρὸ καὶ χτυπητὸ ξετύλιγμα τῶν λόγων τοῦ ἐμπνευσμένου ἄρθρου τῆς «Ἀκροπόλεως»: «Ζήτημα ἐθνικῆς προόδου, ζήτημα ἐπιστήμης, καὶ ζήτημα ἐλευθερίας. Ἡ καλλιέργεια τῆς δημώδους θὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων». Ἡ ὁμιλία του ὅλη ἦτον ἕνα ξαναφέρσιμο καὶ ξαναμεταχείρισμα ἐπιδέξιο τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν ἀποδείξεων ποῦ ἔθεσαν ἀπὸ καιρὸ σ' ἐνέργεια μέσα στὰ ἔργα των ὅσοι θεωρητικὰ ἢ δημιουργικὰ δουλεύουν γιὰ τὴν πρόοδο τῆς γλώσσας μας· καὶ εἶτανε μιὰ ἥσυχη, μὰ γιὰ τοῦτο καμωμένη ζωηρότερα νὰ ἐντυπώνεται, διαμαρτύρησι, ἐναντίον μιᾶς ψευτιᾶς. Καὶ εἶτανε τόσο διαφορετική, μέσα σὲ ἀνάλογα θέματα ἀπὸ τὸ ἴδιο κινημένον ζήτημα, ὅσο παραλλάζει ἡ μαυριδερὴ γραμμὴ ποῦ τυπωμένη ἀκολουθοῦν τὰ μάτια μας μέσα στὸ χαρτὶ ἀπὸ τὸ ἄυλο μὰ ὁλοζῶντανο μίλημα ποῦ φωσφορίζει στὰ χείλη τἀνθρώπινα.

«Ἀσέβειαν πρὸς τὴν φύσιν» ὀνόμασεν ὁ ἀγορητὴς τὴν ἀσέβεια πρὸς τοὺς νόμους ποῦ κυβερνοῦν τῆς γλώσσας μας, καθὼς καὶ κάθε γλώσσας, τὸ ξετύλιγμα, καὶ μὲ χρῶμα ἀκόμα ἐντονώτερον, παρομοίασε τὸ σκληρὸ καὶ τὸ τυφλὸ τὸ κυνηγητὸ καὶ τὸ σακάτεμα μέσα στὸ λόγο ποῦ γράφουμε, κάθε ζωντανοῦ στοιχείου γλωσσικοῦ, μὲ τὸν ἐμπρησμὸ τῶν δασῶν μας Ὁ κ. Σταματιάδης πύρεν εἰκόνες πρωτότυπες καὶ παραδείγματα ἁπλὰ καὶ χαρακτηριστικὰ γιὰ νὰ παραστήσῃ τὰ δικαιώματα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀλήθειας ἐναντίον τῶν συκοφαντῶν τῆς δημοτικῆς μας. Τοῦ εἴδους αὐτὴ ἡ συκοφαντία τόσο συστηματικὰ καὶ τόσον ἐπίμονα καλλιεργεῖται ἀπὸ καιρὸ τώρα μέσα στὰ σχολεῖα μας, καὶ τόσον ἔχει καθιερωθῆ βῆμα της ἐπίσημον ἡ ἕδρα τοῦ διδασκάλου· τοῦ διδασκάλου ποῦ νομίζει, εἴτε γιατὶ τὸν παρασύρει τὸ παιδευτικό μας σύστημα, εἴτε γιατὶ αὐτὸς εἶνε ζηλωτὴς πολέμιος τῆς γλωσσικῆς Ἰδέας, πῶς ἕνας μόνος τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ μάθῃ τὸ παιδὶ τὴν καθαρεύουσα: ἡ καταφρόνησι καὶ τὸ μῖσος τῆς μητρικῆς του γλώσσας· ὥστε πρέπει νὰ σημειωθῆ στὴν Ἱστορία τῆς γλωσσικῆς Ἰδέας ὡς ἕνας σταθμὸς σπουδαῖος, καὶ νὰ χαιρετηθῆ ἡ μεγάλη σημασία τῶν γλωσσικῶν μαθημάτων τοῦ κ Σταματιάδη, ποῦ βάλθηκε νὰ χειραφετήσῃ τοὺς νέους ἀπὸ τὴν τυραννικὴ καὶ τὴν ἀποκλειστικὴ ἐπιρροὴ τοῦ λογιωτατισμοῦ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΝΟΒΕΛΛΙ — ΣΑ·Υ·ΛΩΚ

Εἶδα τὸν Ὀλύμπιον Τεχνίτη. Κ' ἐμέθυσα μὲ τὸ χασὶς τῆς Τέχνης του. Καὶ τὸν ἐχειροκρότησα κ' ἐγώ, ὅπως τὸν ἐχειροκρότησαν καὶ τόσοι ἄλλοι. Κ' ἐθεώρησα τὰ χειροκροτήματά μου, ὡς βεβήλωσιν, ὡς ἔγκλημα σκληρόν, τὸ ὁποῖον ἀτυνειδήτως διέπραττα.

Δὲν χειροκροτεῖ κανένας ὅταν βλέπῃ πρὸ τῆς ψυχῆς του ἀνοιγόμενον τὸν Παράδεισον μὲ τὸ χρυσὸ κλειδὶ τῆς αἰωνίας Εὐμορφιᾶς, τῆς ὑπερόχου Τέχνης, τῆς ὑπερχείου Καλωσύνης. Δὲν χειροκροτεῖ, ἀλλὰ βυθίζεται εἰς ἔκστασιν, ἀλλὰ προσεύχεται ἐνδομύχως, ἀλλὰ κάμπτει τὰ γόνατα.

Ὀλίγον διήρκεσε ἡ γοητεία. Δυὸ ὧρες. Σχεδὸν καθόλου. Οἱ στιγμὲς ὅμως αὐτὲς, οἱ μεγάλες, εἶνε ἡ Αἰωνιότης ὁλόκληρη τὴν ὁποίαν ἔννοωσα, μαζῆ μὲ τὴν ἠρεμίαν τῆς μεγάλης Τέχνης, ἡ ὁποῖα ἁπλώθηκε στὴν ψυχήν μας ἡ ὁποῖα ἐχάραξε σ' αὐτὴν τὴν αἰωνίαν, τὴν ἀσβέστη ἀνάμνησιν.

Ὦ, οἱ μεγάλες αὐτὲς καὶ οἱ σπάνιες στιγμὲς ποῦ ἀντικρύζει κανένας ὅλην τῆς εὐμορφιὰν τῆς ζωῆς!..

ΘΕΑΤΗΣ

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 25

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Τί δὲν θὰ ἔδιδε νὰ ἐπανέβλεπε τὸν γρανιτικὸν ἐκεῖνον χαρακτῆρα.

— Καὶ... εἰσθε πολλοὶ ναυτικοὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν σας;.. ἐξηκολούθησε μετὰ στιγμὴν σιγῆς...

—...Ἐγὼ μονος, κυρία, μου.. ὁ μακαρίτης ὁ πάππος μου ἦτο καὶ αὐτὸς ναυτικός... καθὼς καὶ ὁ θεῖός μου...

— Ἀ! ὥστε ὁ πατήρ σας δὲν εἶνε ναυτικός;..

— Ὄχι... εἶνε δικαστής...

Ἡ γραῖα ἐσιώπησε. Δὲν ἦτο πατήρ του, θὰ ἦτο βεβαίως ὁ θεῖός του.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ νέος ἀξιωματικὸς, ὡς ἀληθὴς ναυτικὸς ἐθαυμαζε μίαν ὡραίαν θαλασσογραφίαν τῆς αἰθούσης.

— Τί ὡραῖον πρᾶγμα... εἶπεν εἰς τὸν Παῦλον... ἔχετε ἐκεῖ ἓν ἀληθὲς καλλιτέχνημα...

— Ζωγραφίζετε; ἠρώτησεν ὁ Παῦλος.

— Ὦ! ὀλίγον! ἀπήντησεν ἐκεῖνος· ἐνῷ ὅμως παρετήρει τὴν θάλασσαν τὸ βλέμμα του ἔπεσε τυχαίως ἐπὶ τῆς ὑποκειμένης μικρᾶς, ἐταγέρας ὅπου ἔκειντο φωτογραφίαι. Εἰς μίαν ἐκ τῶν φωτογραφιῶν αὐτῶν ἀνεγνώρισε τὴν Ρόζαν!

Ὁ νέος ἠρυθρίασεν, ὠχρίασεν, ἔχασε τὴν σειρὰν τῶν ἰδεῶν, καὶ ἀπήντησεν ἄλλ' ἀντ' ἄλλων εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Παύλου.

Ἡ Αἰμυλία παρακολουθήσασα τὸ βλέμμά του ἠννόησε, ἔνευσε δὲ μειδιῶσα εἰς τὴν θείαν της καὶ ἔδειξε τὴν φωτογραφίαν.

Τὸ ἴδιον γλυκὺ καὶ μελαγχολικὸν μειδίαμα διέστειλε τὰ χείλη τῆς πρεσβύτιδος.

— Θαυμάζετε τὰς φωτογραφίας μας; . εἶπε πλησιάζουσα πονηρῶς ἡ Αἰμυλία... αὐτὸς εἶνε ὁ θεῖός μου . αὐτὴ ἡ νέα μία ἐξαδέλφη μου... Ρόζα... αὐτὴ εἶνε ἡ μήτηρ της... μένουν τώρα εἰς Παρισίους...

Ὁ ταλαίπωρος ἀξιωματικὸς ἔγεινεν ἐρυθρὸς ὡς κεράσιον, ὁπότε εὐτυχῶς ὁ ὑπηρέτης ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἀνήγγειλε τὸ πρόγευμα

Ἡ γραῖα ἔλαβε τὸν βραχίονά του καὶ προεπορεύθη εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ δὲ Παῦλος μετὰ τῆς Αἰμυλίας ἠκολούθησαν.

Ἐκεῖ ὁ φίλος μας ἀνέλαβε τὴν ψυχραιμίαν του καὶ ἐδείχθη ὁμιλητικώτατος καὶ φιλοφρονέστατος, περιποιούμενος διαρκῶς τὰς δύο γυναίκας ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἐκάθητο.

Ἡ θεία προφανῶς τὸν ἐσπούδαζε.

Προσεπάθει διαρκῶς νὰ τὸν παρασύρῃ εἰς συζητήσεις. Ἠκροᾶτο δὲ κατανεύουσα καὶ ἐπιφέρουσα τὰς κρίσεις της.

Μετὰ τὸ πρόγευμα μετέβησαν πάλιν ἐντὸς τῆς αἰθούσης, οἱ ἄνδρες ἤναψαν εὐώδη ποῦρα καὶ ἡ Αἰμυλία ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ἀνέκρουσε μετὰ χάριτος τὴν Μανὼν τοῦ Μασσενὲ, ἐκεῖνος δὲ ἐξ αἰσθήματος μουσικὸς τὴν ηὐχαρίστησε θερμῶς. Μία ὡραία μουσική, εἶπε, τὸν ἐνεθουσίαζεν, ὅσον καὶ τὰ ὡραιότερα πράγματα εἰς τὸν κόσμον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως λεληθότως ἔρριπτε τὸ βλέμμα καὶ εἰς τὴν μικρὰν προθήκην ὅπου ἐσκιαγραφεῖτο ἡ λεπτὴ μορφὴ τῆς φιλτάτης του.

Ἡ Αἰμυλία ἐμειδία.

— Ἔλαβα ἐπιστολὴν σήμερον... τῷ ἐψιθύρισε κρυφίως..

Ἐκεῖνος τὴν παρετήρησε ἱκετευτικῶς.

— Εἶνε εὐτυχής! ἀπήντησε .. τρελλὴ ἀπὸ εὐτυχίαν... σᾶς ἀγαπᾶ πάντοτε...

— Ὦ! σᾶς εὐχαριστῶ! ἐψιθύρισεν ἐκεῖνος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Παῦλος ἐπλησίασε καὶ ἡ συνομιλία ἤλλαξε.

Ἐν τῷ μεταξὺ γλυκεῖαι καὶ μεγαλοπρεπεῖς συγχορδίαι ἠκούσθησαν ἐκ τοῦ κλειδοκυμβάλου, πλήξασαι ἡδονικῶς τὴν καρδίαν τοῦ νέου. (Ἀκολουθεῖ)

Ο ΝΟΥΜΑΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ—ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4
Ἀθῆναι 30 Μαρτίου 1903.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο κ. ΚΑΖΑΖΗΣ

δὲν μᾶς ἔχει ἐνθουσιάσει καὶ τόσον ἕως τώρα μὲ τὴν λογοκοπικὴν δρᾶσίν του. Δὲν διστάζομεν ὅμως νὰ τὸ ἀνακηρύξωμε ὅτι ἡ στάσις του, ὡς Πρυτάνεως, κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἐπίθεσιν τῶν φοιτητῶν, τὴν ἀδικωτάτην καὶ τὴν ἀσεβεστάτην, ἔβγαλε κάποιο βάρος μεγάλο ἀπὸ τὰ στήθη μας καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ τὸ σκεπτώμεθα σοβαρῶς, ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος μὲ στιβαρὸ χέρι καὶ μὲ ἀτσαλένια θέλησι ἐχρειάζετο γιὰ νὰ βάλῃ χαλινάρι στὸν ἀχαλίνωτο δρόμο ποὺ ἐπῆρε τὸ Πανεπιστήμιόν μας ἀπό τινος.

Ὁ κ. Καζάζης ἐξήρθη εἰς τὸ ὕψος τῆς θέσεώς του. Ἀνελογίσθη τὴν βαρεῖαν εὐθύνην τὴν ὁποίαν ὡς Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου ἔφερε. Ἐζήτησε μὲ τὴν στάσιν του τὴν ἀνδρικὴν νὰ ἐξαγνίσῃ τὴν θηλυπρέπειαν τῶν προκατόχων του, οἱ ὁποῖοι ἐφιλοτέχνησαν τὰς δύο περιωνύμους τοῦ Φλογεροῦ καμινιοῦ πολιορκίας. Ἔκαμε ἐπὶ τέλους ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάμῃ καὶ εἶπε ὅ,τι ἔπρεπε νὰ εἰπῇ καὶ ἐργάσθηκε ὅπως ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ.

Μπράβο του! Μόνον μὲ τὸ τσεκοῦρι θὰ γίνῃ δουλειά. Καὶ μόνον μὲ τὸ τσεκοῦρι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ διάδοχοί του θὰ καθαρίσουν τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὰ βλαβερὰ ζιζάνια τῆς δημοκοπίας, τὰ ὀλίγιστα εὐτυχῶς, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν στὰ μάτια τοῦ κόσμου τὴν φοιτητικὴν νεολαίαν ὡς σύμφυρμα θορυβοποιῶν, διαδηλωτῶν καὶ ἀέργων, ἐπιζητούντων γιὰ κάθε ψύλλου πήδημα νὰ κατεξευτελίζουν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ αὐτὸ τὸ Ἔθνος ἀκόμη.

Ἢ νὰ καθαρισθῇ μιὰ καὶ καλὴ τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὰ ζιζάνια αὐτά, ἢ νὰ προβῇ ἡ Πολιτεία στὴν ἐθνικωτάτην πρᾶξιν τοῦ κλεισίματος αὐτοῦ. Μέσος ὅρος δὲν χωρεῖ, οὔτε ὁ κόσμος ἔχει καμμιὰν διάθεσιν νὰ πειλῆται κάθε τόσον μὲ ἐπανάληψιν τῶν ἀπαισίας μνήμης σκηνῶν τοῦ προπαρελθόντος Νοεμβρίου.

ΜΙΑΝ

νέαν ἀξίαν λόγου οἰκονομίαν τοῦ κ. Δηλιγιάννη ἀνεκαλύψαμεν.

Ὑποβιβάζει τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα Κερκύρας καὶ Σύρου ἀπὸ Διευθύνσεις, εἰς ταχυδρ. ἐπιστασίας διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ 80 δρ. τὸν μῆνα ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ τῶν διευθυντῶν των.

Καὶ διὰ μὲν τὴν Κέρκυραν πιθανὸν νὰ ἔχῃ δίκαιον. Ἡ Σύρος ὅμως τί τοῦ ἔκαμε; Καὶ βουλευτὰς Κορδονικοὺς τοῦ ἔστειλε καὶ ὑποδοχὴν Κορδονοπρεπεστάτην τοῦ ἔκαμε ὅταν τὴν ἐπεσκέφθη πρὸ τῶν ἐκλογῶν.

Τί νὰ συμβαίνῃ λοιπόν;

ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ

κατὰ τῆς ἀτυχεράς δυκοφαντίας. ἄγριον ἀλλὰ διδακτικώτατον, ἔδωκε προχθὲς ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ἕδρας του ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. Εὐταξίας ἐδυκοφάντησεν, ὁ κ. Θεοτόκης ἀπελογήθη, ὁ κ. Ράλλης ἔβαλε τὸν καθε κατεργάρη στὴ θέσι του.

Περισσότερος λόγος ἐπ' αὐτοῦ τοῦ βδελυροῦ ζητήματος δὲν ἀξίζει νὰ γίνεται τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα διαμαρτύρονται ἀπὸ τὴν ἀνδιάν.

«— ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ

ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἔχει τὴν ἠθικὴν ἱκανοποίησιν ὅτι παρηκολούθησεν αὐτὸς μόνος ἐκ πάντων τῶν συναδέλφων του τὴν 21ην κατὰ σειρὰν μονομαχίαν».

Τὰ ἀξιομνημόνευτα αὐτὰ λόγια, τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν προχθὲς κάπου, σᾶς δίδουν τὸ μέτρον τῆς ὀλιγαρκείας τοῦ ἀνθρώπου.

Φανταστῆτε, νὰ ζῇ κανένας γιὰ νὰ παρακολουθῇ μονομαχίας ὡς θεατής!.

ΟΙ ,,ΚΑΙΡΟΙ''

διὰ καυστικωτάτου ἄρθρου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ σκάνδαλον τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως» ἔρχονται, μετὰ τὸν «Νουμᾶν», νὰ κρημνίσουν τὸ ξύλινον τεῖχος μὲ τὸ ὁποῖον περιέφραξαν ἕνα τμῆμα τοῦ κήπου τοῦ Ζαππείου οἱ κ. κ. Ηὶγκ, οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἀρκετὰ προσοδοφόρον ἐπιχείρησιν τῆς διοργανώσεως Ἰδιωτικῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον τῶν «Καιρῶν» ἀναδημοσιεύομεν μίαν πολυσήμαντον περικοπὴν καὶ ἀναθέτομεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὑψίστου κ' εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως τὰ περαιτέρω:

«Τοιαῦται διεθνεῖς ἐκθέσεις διενηργήθησαν ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν Γιουργιέβῳ τῆς Βουλγαρίας. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην πόλιν μάλιστα ἀνεφύησαν σκάνδαλα σοβαρὰ καὶ διεπράχθησαν ὡς μανθάνομεν, λωποδυσίαι ὑπὸ τῶν ὀργανωτῶν τῆς ἐκθέσεως, πολλοὶ δὲ τῶν ξένων ἐκθετῶν ἀπώλεσαν τὰ ἐκθέματα. Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ συμβῶσιν ἐν Ἀθήναις παρόμοια σκάνδαλα, καὶ ἀγνοοῦμεν ἐντελῶς, ἂν οἱ ἀναλαβῶντες ξένοι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐν Ἀθήναις διεθνοῦς ἐκθέσεως ἔχωσι κοινόν τι μὲ τοὺς διοργανωτὰς τῆς ἐν Γιουργέβῳ ἐκθέσεως. Ἀλλ' ὅπως δήποτε, ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας, ὑπόκωφος ὢν καὶ ἀθόρυβος, ἡ παντελὴς ἄγνοια τῶν ἐνεργουμένων καὶ διαπραττομένων, ἡ αἰφνιδία ἀνακάλυψις ὅτι ἐντὸς μικροῦ, ἀπέχοντος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπρακτούσης καὶ ἀδρανούσης τῆς Κυβερνήσεως ἀνοίγει τὰς πύλας της ἡ διεθνὴς ἔκθεσις ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Ζαππείου, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ ἰδιωτῶν, ξένων καὶ ἐντοπίων. Πῶς τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο θαῦμα ἐγένετο; Ἐδοθη κατὰ νόμον ἡ ἄδεια, καὶ ὠργανωθη ἡ ἐπιτροπεία τῆς ἐκθέσεως διὰ Β. Διατάγματος; Ἔχει ἄρα πᾶς ἰδιώτης τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ ἐπιχειρήσεις δημοσίας φύσεως, νὰ συλλέγῃ δὲ καὶ νὰ δαπανᾷ χρήματα παρ' εὐπίστων πολιτῶν, ξένων καὶ ἐντοπίων, πωλῶν αὐτοῖς πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔδαφος καὶ χῶρον ἀλλότριον, πρὸς ἑκατὸν δραχμὰς κατὰ μέτρον, ὅπως ἐκθέσωσι βιομηχανήματα;

Καὶ ἡ «Ἑστία», ἀκόμη ἐλευθεροστομώτε-

ΓΑΒΡΙΗΛ Δ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ

ΟΝΕΙΡΟ ΕΑΡΙΝΗΣ ΠΡΩΪΑΣ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (τὴν πέρνει ἀπὸ τὰ χέρια). Ἐκοιμώσαστε, ἐδῶ καὶ λίγο; Ὅταν ἦλθα, ἐκοιμώσαστε σιμὰ στὸ παράθυρο ἀκουμπισμένη, μ' ἕνα ἥσυχον ὕπνο, τόσον ἥσυχο...

Ἡ ΤΡΕΛΑΗ. Τὴν εἴδατε; δὲν εἶν' ἔτσι; Τὴν εἴδατε νὰ πηγαινοέρχεται στὸ μέτωπό μου ἐμπρός; Τὴν ἔννοιωθα ἐγὼ στὸν ὕπνο μου νὰ πηγαινοέρχεται τὴ λευκὴ πεταλοῦδα. Ὅταν ἄνοιξα τὰ μάτια μου εἶχεν ἀκουμπίσῃ ἐπάνω στὸ παράθυρο Ὤ, ἂν εἶχα τότε στὰ χέρια μου ἕνα πέπλο γιὰ νὰ τὴν σκλάβωνα! Ἔφυγε, χάθηκε μέσα στὸν ἥλιο!..

(Ἐγγίζει μὲ τὰ δάκτυλά της τὸ μέτωπό της μὲ πόνο).

Εἶνε σὰν νὰ εἶχε φύγῃ ἀπ' ἐδῶ... Μοῦ λείπει· ἐδῶ μοῦ λείπει ἐδῶ· βλέπετε; Ὤ, τί στενοχώρια! Ἐκοιμώμουν τόσον καλά, ἐνῷ τὴν ἄκουγα νὰ φτερουγίζῃ, νὰ φτερουγίζῃ...Καὶ ὁ ὕπνος μου ἤτανε τόσον ἥσυχος, τόσον ἥσυχος, σεῖς λέγετε... Ὀνειρευόμουν ὅτι ἤμουν ἕνα νερολούλουδο ἐπάνω στὰ νερά.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Θὰ ξαναγυρίσῃ ὅταν θὰ κλείσουν τὰ μάτια σας μιὰν ἄλλη φορά.

Ἡ ΤΡΕΛΑΗ. Ἄ, τί δύσκολο ποῦ εἶνε νὰ κλείσῃ κανεὶς τὰ μάτια του γιατρέ! Κάποτε φαντάζομαι πῶς δὲν ἔχω ματόφυλλα Ἀκούσατε σεῖς γιὰ 'κείνη τὴ βασιλοποῦλα ποῦ ἀπ' τὸ πολὺ τὸ κλάμα τῆς ἔπεσαν τὰ ματόφυλλα σὰν δύο μαραμένα φύλλα καὶ τὰ μάτια της ἔμειναν μερόνυκτα γυμνά; Χθὲς τὴν νύκτα σ' ἐμένα...

(Ἡ λευκὴ ἀστραπὴ τοῦ τρόμου φωτίζει τὸ πρόσωπό της).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (Τὴν διακόπτει, τὴν πέρνει πάλιν ἀπὸ τὰ χέρια, τὴν σέρνει σὲ ἡλιόφωτο μέρος, κάτω ἀπὸ ἕνα ἀέτωμα). Ἐλᾶτε, ἐλᾶτε στὸν ἥλιο. Ἀφῆστέ με νὰ σᾶς κυττάξω! Σήμερα λαμποκοπᾶτε ὅλη, εἴσαστε ὁλόδροση καὶ καθάρια καθὼς στὸ ὄνειρο, ἕνα νερολούλουδο... Καὶ τὸ φόρεμά σας ἔχει τὸ χρῶμα πώχουν τὰ πρωτόβλαστα φυλλαράκια... Κυρὰ Ἄνοιξις!

Ἡ ΤΡΕΛΑΗ (περιφέρει καθησυχασμένον τὸ βλέμμα ἐπάνω της). Σᾶς ἀρέσει τὸ φόρεμά μου; Εἶπα στὴ Βεατρίκη: «Κάνε μου ἕνα πράσινο φόρεμα ποῦ νἄχῃ ἕνα μαλακώτατο χρῶμα, γιὰ νὰ μὴ μὲ φοβοῦνται τὰ πρωτόβλαστα φυλλαράκια ὅταν πηγαίνω στὸ δάσος». Καὶ ἡ Βεατρίκη μοῦ τὸ ἔδωσε καὶ σήμερα γιὰ πρώτη φορὰ τὰ φορῶ. Σᾶς ἀρέσει; Τώρα εἰμπορῶ νὰ ξαπλωθῶ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα ποῦ φυλλώνουν· δὲν θὰ μὲ καταλάβουν. Ἐγὼ σὰν τὸ χορτάρι θὰ εἶμαι δειλὴ 'μπρὸς στὰ πόδια τους. Θὰ τὰ ἀπατήσω μὲ τὴ σιωπή μου: Καὶ ποιός ξέρει, ἴσως ἀνακαλύψω κανένα μυστικό τους ἂν νομίσουν ὅτι εἶνε μόνα τους. Θὰ τοὺς πιάσω κανένα λογάκι...

(Γελᾷ μ' ἕνα βραχὺ καὶ παιδικὸ γέλοιο).

Εἶπα ὕστερα στὴ Βεατρίκη: «Ὡς ἀνταμοιβὴ θὰ σοῦ χαρίσω ἕνα ὡραῖον ὄνειρο». Καὶ σήμερα ἐντύθηκα μὲ αὐτὸ τὸ φόρεμα καὶ ἐκάθισα κοντὰ στὸ παράθυρο γιὰ νὰ κάνω ἕνα ὡραῖον ὄνειρο. Κι' ἀληθινά, τὸ πρῶτον ὄνειρο ἤτανε γιὰ τὴ Βεατρίκη. Ὀνειρεύθηκα ὅτι ἔφθασεν ἐπὶ τέλους ὁ γαμβρὸς ποῦ περιμένει .. Δὲν τὸ ξέρει ἀκόμη .. Ἔκλαιγε τὴν νύκτα .. Πῶς ἔκλαιγε!.. Γιατί αὐτὴ δὲν τὸ ξέρει ἀκόμη.

Γιὰ ἕνα στεφανάκι ..

(Χαμογελᾷ πρὸς τὰς κιγκλίδας, ἐμπρὸς στὸ ὅραμα τοῦ πυκνοῦ δάσους).

Τὴν εἴδατε; Τῆς ὡμιλήσατε; Σᾶς διηγήθηκε τὴν ἀπάτη τῆς σελήνης;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Ποίαν ἀπάτην;

(Ἀκολουθεῖ)

ρον τὰ εἶπε διὰ κυρίου ἄρθρου της τὴν Παρασκευήν. Καὶ τώρα ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς κτλ. τί λέγει;

ΚΑΤΕΒΑΙΝΕ

κουνιστὸς καὶ λιγυστὸς στὴν ὁδὸν Σταδίου, τἀπόγευμα τῆς Τρίτης, μὲ τὴν κάτασπρη φουστανέλλα του, καὶ μὲ τὴ φέσα του στραβὰ καὶ παληκαρίσια, καὶ μὲ τἀσημένια κουμπούρια στὴν μέση.

Ὁ νεανίας, μὲ τὸ καλαμένιο κορμὶ καὶ μὲ τὴν στεγνὴ καὶ μελαψὴ ὄψι, εἶχε περιβληθῆ τὸ Ἐθνικὸν κουστοῦμι καὶ τριγυρνοῦσε στοὺς δρόμους ἐπιδεικτικώτατα ἔτσι γιὰ νὰ τιμήση τὰς σκιὰς τῶν προγόνων καὶ νὰ συγκινήση τοὺς ζῶντας.

Δυστυχῶς οἱ ζῶντες, τόσον ἐξερυλίσθησαν, ὥστε δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ τέτοια θεάματα. Καὶ γι' αὐτὸ ὅσοι τὸν ἔβλεπαν, ἐψιθύριζαν, μετὰ βίας συγκρατοῦντες τὰ γέλοια:

— Νά, κ' ἕνας Ἐθνικὸς μασκαρᾶς!..

ΜΙΑ ΙΔΕΑ

τὴν ὁποίαν ὑπεβάλλομεν εὐλαβῶς εἰς τὴν σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἠμπορεῖ μιὰ καὶ καλὴ νὰ ἐπαναφέρη τὴν ἡσυχίαν εἰς τὸ κάθε λίγο καὶ λιγάκι ὡς βάτραχον τοῦ Γαλβάνη ἀνατινασσόμενον ἀνώτατον Ἐκπαιδευτήριον.

Παραδεχόμεθα καὶ 'μεῖς, μαζῆ μὲ τὸν κ. Καζάζην, ὅτι δύο τρεῖς εἶνε οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ταραξίαι φοιτηταί, οἱ ὁποῖοι συμπαρασύρουν καὶ τοὺς ἄλλους συναδέλφους των.

Αἴ, λοιπόν, δὲν ἀποφασίζει ἡ Σύγκλητος, ἀντὶ νὰ τοὺς καταγγέλλη καὶ νὰ τοὺς ἀποβάλλη, νὰ τοὺς δώσῃ ἀμέσως αὔριον, καὶ χωρὶς ἐξετάσεις μαλιστα, τὸ δίπλωμά τους καὶ νὰ τοὺς ξεφορτωθῆ ἔτσι ἀπὸ τὴν ράχιν της;

Τὴν ἰδέαν μας λέγομεν, καὶ ἠμποροῦν νὰ τὴν συζητήσουν οἱ ἁρμόδιοι.

ΑΛΛΕΣ ΒΟΛΕΣ

Ἄλλες βολὲς σὰν ἄκουγα
Τὴ νύχτα νυχτοπούλι νὰ λαλῆ,
Μιὰ μουσικὴ μαγεία μὲ πλημμύριζε
Κι' ἀλησμονοῦσα κάθε μου χολή ..

Τώρα τὴ νύχτα τὰν γροικῶ
Τὰ ἴδια νυχτοπούλια νὰ λαλοῦν,
Θαρρῶ πῶς τὴ θανή μου προφητεύουνε
Καὶ πῶς τὸ μαῦρο χάρο προσκαλοῦν...

Βόλος

Ἀδ. Παπαγιάννης

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΚΟΜΑ ΕΝΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Πρὸς τὸν «Νουμᾶ».

Ἀκόμα ἕνα μνημόσυνο μιᾶς θρησκείας, ἡ ὁποία εἰς αὐτὴ τὴν ἐποχή της — τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τῆς νεότητός της — δὲν ἐμπῆκε τὲ στάδιο πραγματικό.

Ἑκατὸ φορὲς μπορεῖ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος πρῴην Πρεβέζης νὰ μᾶς ἐπαναλάβῃ στὸ «Παρνασσὸ» τὰ λόγια τοῦ Σωκράτη πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδη ὅτι: δὲν ἀρκεῖ ἡ γνῶσις τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν διὰ ν'ἀπολυτρωθῆ τις ἐντελῶς τῆς ἀνταναακλάσεως τῆς ἐξωτερικῆς εἰκόνος τῆς 'Αμαρτίας» ἀλλὰ καὶ 'μεῖς μποροῦμε χίλιες φορὲς νὰ τοῦ παρουσιάσωμεν μιὰν ὁλόκληρη 'Ανθρωπότητα, ὄχι ἀρνουμένην, ἀλλὰ ἀδιαφοροῦσαν, ἀλλὰ προχωροῦσαν χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψι της κανενὸς τὰ λόγια γιατί εἶνε ἡ ζωὴ κι' ἡ ζωὴ εἶνε τόσο ψηλὰ ποῦ δὲν τὴν φθάνει εὔκολα ὁ κάθε ἀερολόγος.

Ἓν' ἀκόμη μνημόσυνο μὲ ὡραῖα λόγια καὶ μετρημένον ἀρχιεπισκοπικὸν ὕφος...

Τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἄρνησις τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Εὔας ἰδεῶν τοῦ Σεβ. ὁμιλητοῦ, ἀντεπροσωπεύετο καταλλήλως ἀπὸ ὁλόκληρο μαυροφορεμένο κοινὸ—τὸ ἴδιο ποὺ φοροῦσε προχτὲς τάνοιχτά του στὴν ἀντεθνικὴ ἑορτή— καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τοὺς δύο δορυφόρους του τὸν κ. Πολύβιον καὶ τὸν κ. Γεώργιον τοῦ «Νέου Ἄστεως», οἱ ὁποῖοι ἄλλως τε συμφώνως μὲ τὸ βαθμὸ ποῦ φέρουν, εἶχαν πιάσει θέσι κοντὰ στὸν Σεβ. ρήτορα. .

Ἓν' ἀκόμη μνημόσυνο τῆς θρησκείας ποῦ δὲν μπῆκε ποτὲ μπροστὰ—ὅπως καὶ τὸ ἀξιέραστο Σύνταγμα τοῦ κ. Ντελιγιάννη—μὲ ὡραῖα λόγια, τὰ ὁποῖα φαντάζομαι ὅτι θὰ ἐπαναλάβουν εἰς τοὺς ὕμνους των πολὺ ὡραιότερα οἱ ἀξιότιμοι κ.κ. Πολύβιος καὶ Γεώργιος Κονδυλοφόροι.....

Ο ΠΟΡΤΙΕΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ

Κύριε Συντάκτα,

Εἶδα τὸ ἑξῆς ἄτοπον τὸ ὁποῖον καὶ παραδίδω διὰ τοῦ «Νουμᾶ» εἰς τὴν δημοσιότητα, πρὸς αἰώνιον αἶσχος τῶν κ. κ. Ἀναρμοδίων:

Εἰς μίαν πλευρὰν τοῦ Α' Νεκροταφείου καὶ παρὰ τὰ μνήματα καὶ τοὺς σταυροὺς, ὑψοῦται ἀγεσόχως καὶ αὐθαδῶς ἓν ἀφοδευτήριον πρὸς χρῆσιν τῶν κ. κ. ἱερέων, νεωκόρων, νεκροθαπτῶν κλπ.

Διατί τοῦτο; Θὰ λυώσουν τὰ ὑποδήματά των οἱ κύριοι αὐτοὶ ἂν βγοῦν ὀλίγα βήματα ἔξω τοῦ περιβόλου τοῦ Νεκροταφείου;

Ἴσως οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῆς ἕξεως ἀπέβαλον τὴν συναίσθησιν τῶν τοιούτων. Ἴσως νἀποσκλήρυνε τὴν ψυχήν των καὶ νὰ ἐνέκρωσε πᾶν ἐν αὐτοῖς αἴσθημα, ἡ ἀναλγησία ὡς ἀναλγησία, ἡ βασιλεύουσα ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ νεκροθάπτου, ἣν καὶ ὁ Σαίξπηρ ἐν τῷ «Ἅμλετ» ἀναφέρει. Ἴσως νὰ ἐπέδρασε ἐπ' αὐτῶν καὶ ἡ καθημερινὴ μετὰ τῶν νεκρῶν συνεργασία πρὸς ἀφαίμαξιν τοῦ βαλαντίου τῶν ζώντων.

Ἀλλ' οἱ κύριοι ἁρμόδιοι; Πῶς δὲν τὰ βλέπουν αὐτά;

Μιχ. Ν. Μιχαὴλ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Καθαρολόγιον. Ἐσπεύσατε νὰ μᾶς καταδικάσετε ἀδίκως, ἀφοῦ σήμερα ἴσα ἴσα δημοσιεύομεν ἄρθρον τοῦ κ. Παλαμᾶ, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον τόσον σᾶς ἐνθουσίασε. Ὅλη ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Σταματιάδη θὰ δημοσιευθῇ στὴν «Κριτικήν». Ἐμεῖς δημοσιεύομεν ἐδῶ, τώρα πρὸς χάριν σας, τὸ γράμμα μὲ τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπροσκάλεσε ὁ κ. Σταματιάδης στὴν διάλεξίν του καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται καθαρώτατα ὁ σκοπὸς ὁ ἐθνικὸς ποῦ φωτίζει τὴν ἐργασία του: «Σήμερα θὰ ὁμιλήσω στοὺς μαθητὰς τῆς Ἀκαδημίας περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος. Τὸ πρῶγμα θὰ ἐνδιαφέρῃ τὸν «Νουμᾶν» διότι τὸ γλωσσικὸν ψεῦδος εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνατροφῆς μας. Ἂν εὐκαιρεῖτε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ παρευρεθῆτε, ὄχι βέβαια διὰ νἀκούσετε τίποτε νέον, ἀλλὰ νὰ παρασταθῆτε στὴν τελετὴν, ὅπου 250 νέοι θὰ λυθοῦν ἐπισήμως ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ δασκαλισμοῦ. Στ. Δ. Σταματιάδης, δ. μαθ. Καθηγητὴς τῆς Βιοτεχνικῆς Ἀκαδημίας»

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— «Ὁ Ἔφηβος τῶν Ἀντικυθήρων. Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς πλαστικῆς ὑπὸ Δ. Σ. Ἀρβανιτοπούλου». Ἀπὸ 39 σελίδας μόνον ἀποτελεῖται τὸ βιβλίον τοῦ νεαροῦ ἀρχαιολόγου, ὄχι διότι περιέχει ὀλίγα πράγματα, ἀλλὰ διότι κατορθώνει τὰ πολλὰ νὰ τὰ συμπτύσσῃ εἰς ὀλίγα, νὰ τοὺς δίδῃ ἕνα τόνον καὶ μίαν δύναμιν καθαρῶς ἐπιγραμματικὴν καὶ νὰ καθιστᾷ καὶ τὰ καθαρῶς ἐπιστημονικὰ ζητήματα ἐπαγωγὸν καὶ διδακτικὸν ἀνάγνωσμα εἰς τοὺς καθολοκληρίαν ἀμυήτους εἰς τὴν Τέχνην. Ὁμολογοῦμεν εἰλικρινῶς ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ἀρβανιτοπούλου, τὸ γεμᾶτο ἀπὸ ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ τὸ στηριζόμενον ἐπάνω εἰς τὴν πλέον εὐσυνείδητον ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, μᾶς ἐγρησίμευσεν ὡς ἠλεκτρικὸς προβολεὺς, τοῦ ὁποίου αἱ ἀκτῖνες πίπτουσαι ἐπὶ τοῦ ἀριστουργήματος τῶν Ἀντικυθήρων, μᾶς ἀπεκάλυψαν ὅλην τὴν εὐμορφιά του καὶ μᾶς τὸ ἐπαρουσίασαν ὅπως ἐβγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μεγάλου τεχνίτου του.

— A few notes on the gospels according to St. Mark and St. Matthew. Based chiefly on modern greek dy Alex Pallis. Ὀχ. Ἀλέξ. Πάλλης ἐξέδωκε ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον βιβλίον περισπούδαστον περιέχον παρατηρήσεις καὶ διορθώσεις εἰς τὰ Εὐαγγέλια τοῦ Μάρκου καὶ τοῦ Ματθαίου. Ὁ διακριμένος λόγιος, βλέπετε, ἀπεφάσισε ν' ἀπευθύνεται πλέον περὶ τοιούτων ζητημάτων εἰς τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν κοινὸν, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον δὲν τὰ ἐννοεῖ ἀλλὰ καὶ τὰ παρεξηγεῖ.

— Περιεχόμενα τοῦ 26ου τεύχους τῆς «Πινακοθήκης»: ποίημα τοῦ Γκαῖτε (κατὰ μετάφρασιν Μορτζώκη). Ἀ σ κ α σ η ἡ πρώτη νεοελληνικὴ κωμῳδία, Ἀ σ ω π ί ο υ ἡ τῶν γραμμάτων αἴγλη, Χ ο η σ τ ο β α σ ί λ η ἡ ζηλιάρες ἀδελφές, Δ η μ η τ ρ α κ ο π ο ύ λ ο υ πὰ-ντ'-ἐσπάνι, Ἠ λ ι ο π ο ύ λ ο υ Ἱερὸν Ἀπόλλωνος Μελφάτου, Κ α μ β α ν έ λ η ἀνοιξιάτικο ἡ «Ἀλήθεια» τοῦ Χολᾶ, ποίημα τοῦ Στεκέττη, σκέψεις, καλλιτεχνικὴν κίνησιν κλπ. καὶ ὑπὲρ τὰς δέκα ἐκλεκτὰς εἰκόνας ξένων καὶ εἰδικῶν μας καλλιτεχνῶν.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ἐκτίθεται εἰς δευτέραν ἐπαναληπτικὴν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ κατασκευὴ ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν κλπ. πρὸς ἄρδευσιν τοῦ ἄλσους Κηφισσίας.

Προσφοραὶ ἐνσφράγιστοι συνοδευόμεναι ὑπὸ χρηματικῆς ἐγγυήσεως κλπ. γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 3ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10ην πρωινὴν ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἑταιρίας, ἔνθα οἱ μειοδόται θὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ τῶν ὅρων τῶν συμφωνιῶν.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1881 Β. Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων, καθ' ὃ οἱ διαγωνισθησόμενοι μειοδόται δέον νὰ κέκτηνται τὸ ἀπαιτούμενον πιστοποιητικὸν ἱκανότητος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1903

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῶν Σιδηροδρ. Ἀττικῆς)

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ὁ «Νουμᾶς» ἀπὸ τὴν 1ην Ἀπριλίου δὲν θ' ἀποστέλλεται πλέον στὰς Ἐπαρχίας διὰ τοῦ Πρακτορείου τῶν Ἐφημερίδων.

Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι θὰ θέλουν ἴσως νὰ διαβάζουν τὸν «Νουμᾶν» καθιερώσαμεν δι' αὐτοὺς τὰς

ΔΙΔΡΑΧΜΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ

ἀντὶ τῶν ὁποίων θὰ ὑποχρεώνεται τὸ γραφεῖον νἀποστέλλῃ τὸ φύλλον τακτικῶς εἰς τοὺς προπληρόνοντας ἐπὶ

ΜΙΑΝ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται εἰς τὸ γραφεῖόν μας διὰ χαρτονομίσματος ἢ διὰ γραμματοσήμων Ἑλληνικῶν.

Δεκαπενθήμερον ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν

Ἱδρυταί : Γ. ΑΞΙΩΤΗΣ καὶ Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Συνδρ. ἐτησία Δρ. 10
» ἑξάμηνος » 6
» τρίμηνος » 4

ΚΡΙΤΙΚΗ

Εἰς τὴν «Κριτικὴν» συνεργάζονται οἱ καλλίτεροι λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες, ἰδικοί μας καὶ ξένοι.

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν
Συνδρ. ἐτησία φρ. χρ. 18
» ἑξάμηνος » 6

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν : Διεύθυνσιν «Κριτικῆς» Ἀθήνας

Ἡ «Κριτικὴ» εἶνε τὸ εὐθηνότερον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων περιοδικῶν